

Lietuvos meno kūrėjų asociacija

Vilmanto Ladygos kūryba: savito stiliaus beieškant

2013-08-01

ŽURNALAS: TAUTODAILĖSMETRAŠTIS

TEMA: Informacinės technologijos

AUTORIUS: Jonas Rudzinskas

DATA: 2013-08

Vilmanto Ladygos kūryba: savito stiliaus beieškant

Jonas Rudzinskas

Vilmanto Ladygos kūryba: savito stiliaus beieškant

Informacinės technologijos yra Vilmanto darbinė kasdienybė. Šiuolaikinis žmogus nardantis virtualioje ir žiniasklaidos erdvėje tampa kempyne persisunkusia begale reikalingų ir beverčių dalykų. Nors yra ir teigiama pusė. Vizualinė ir literatūrinė vaizduotė tampa laki, fantazijų pasaulis peržengia individualias ribas ir tampa visuotinio mentaliteto arimais. Jame asmeniniai atradimai žaibiškai tampa vartojami visuomenės. Tos dalies, kuri „pastoviam ryšyje“, jai kuriami nauji ryšio kanalai, patrauklios formos vardan mistinės realybės. Pašalinis neigiamas faktorius: auga jaunimas kartais neįsivaizduojantis ribos tarp sapnų ir tikrovės. Mene tirpinamos ribos tarp tradicinių kūrybos žanrų. Atsiranda menas be kriterijų-tarpdisciplininis žanras. Jam tinka viskas, jis beribis. Na kaip pavyzdžiui sąvoka „niekas“ konkrečiau, tai yra „viskas“. Taip atsiranda tapyba ant nuotraukos ar kompiuteriu formuoto atspaudo. Konvencionalus dalykas, juk reikėtų tik susitarti iki kiek vadiname nuotrauka ir nuo kiek tapyba. Jei tapybos virš 50% tai tapinys, jei mažiau tai nuotrauka. Vadovaujantis vizualinės raiškos principais, konstruktyvia logika, jaučiant saiką gimsta brandūs kūriniai. Parodose prie tokių kūrinių jauti galingą meno jėgą. Beribės perspektyvos atsiveria suvokiant neišsemiamą žmogaus kūrybingumą. Likimo dovana yra būti liudininku naujo kultūros vystimosi etapo.

Naujos techninės galimybės praplečia ir tautodailės erdves. Laikas inovacijas paverčia tradicijomis. Tautodailė atviras ir gyvas procesas atspindintis tautos pažangą.

Pradžioje Vilmanto kuriami paveikslai neperžengdavo kompiuterinių programų leidžiamų galimybių. Tai A-4, A-3 formato atspaudai lyg etiudai didesniai paveikslui.

Norėdami reikštis šiuolaikine kalba daug jaunosios kartos tautodailininkų mėgina klaidžioti nepramintais takais. Vieni nueina į kompiuterinės grafikos lankas, kiti eksperimentuoja abstrakčiame sintetinių spalvų liūne, tretiems nepavyksta pasiekti aiškesnio rezultato ir jie grįžta prie tradicinių kūrybos priemonių. Visais atvejais bandymai yra naudingi. Jie praplečia kūrėjo akiratį, leidžia jaustis avangarde, padeda formuoti savitą braižą.

Vilmanto vaizdiniai kuriami pasitelkiant abstrakčias faktūras. Jos primena muziejuose saugomų senovinių, archajiškų daiktų paviršių, nuglūdintą laiko tėkmės ir praeities dulkių. Paveikslų segmentai visiškai praranda sterilumą. Vaizdas pasineria į paslaptinę erdvę. Lengvo, pastelinio kolorito registras sudaro optimistinę nuotaiką. Meistras sąmoningai apeina tamsą: nenaudoja juodo kontūro, jei faktūrines formas pabrėžia spalva, tai pasirenkama lengvas pastelinis atspalvis. Spalvinė paveikslų sandara organizuojama dekoratyviai. Kai kurie vaizdai plakatiški. Pastarųjų kelių metų ryškiausias autoriaus kūrybinis rezultatas – ciklas „Verpstės“. Tema pareinanti iš praeities nukreipia pastangas arčiau tautodailės kamieno, o verpstėse naudojama simbolika mitologinių temų link. Literatūrinė kūrinio dalis tarp eilučių atsiveria mąsliam žiūrovui, norinčiam suprasti ir pažinti. Vilmantas neatskleidžia konkrečios supančios erdvės, nėra siužeto ar veikiančių personažų. Vienas ar keli tokio pobūdžio paveikslai galėtų būti laikomi atsitiktiniais, bet stebint kelių dešimčių ciklą supranti, kad autorius stengiasi temą gvildinti rimtai. Parodoje skubant žvilgsniu per paveikslų virtinę sezaniškais vertinimo principais susidaro įspūdis, kad paveikslai statiški, neturi stebėjimo kampo įvairovės. Tai pirmas įspūdis. Geriau išžiūrėjus supranti „žaidimo taisykles“-vartojamų kūrybos priemonių arsenalą. Vaizduojamas daiktas komponuojamas centrinėje formato erdvėje. Pasirenkama pateikimo forma, kai objektas išskaidomas skirtingo intensyvumo plotais. Jie tampa autoriui raiškos elementais. Vaizdo apšvietimas kuriamas apibendrintas, sąlyginis. Jis suteikia konkretumo ir kontrastų, kurie padeda raiškos galiai, bet nepretenduoja į perspektyvinę erdvę. Erdviškumo klausimas netampa probleminiu ir todėl, kad dažniausiai mėgiamas šviesus, šiltas koloritas. Kartais Vilmantas neištvėria ir pademonstruoja šiuolaikinių techninių priemonių galimybes. Įveda ryškios spalvos plotus. Taip sukurdamas intrigą, savotišką įtampą, dramatiškumą.

Kita medžiaga skatinanti autorių kūrybai yra mediena. Drožiniam kaip ir paveikslam būdingas dekoratyvumas, faktūrų paieška. Platesniam užmojui pastūmėjo originali mintis- sukurti skulptūrinę kolekciją neregiam. Tai formos kurias parodoje galima „apžiūrinėti“ liečiant, lyg brailio raštą. Tema taip pat pasirinkta etnokultūrinė. Mitologinių personažų, velnių kaukės ir jų imitacijos. Turėdamas pažintinį tikslą meistras paprastina vaizdą iki simbolio. Formą pateikia paprastai, primityviai. Faktūros prislopinamos, kad netrukdytų esminei formai. Mediena kaip kūrybinė medžiaga tautodailininkui šiame veiklos etape aktualiausia. Mąstoma apie sintezę meninės formos ir istoriškumo, praeities pėdsakų, paveldo tęstinumo ir šiuolaikiškumo. Rezultatus matysime parodose, kolekcijose, viešojoje erdvėje.

